

I DETTA NUMMER

Inledning

Från Almedalsveckan 2010:

- Referat från Famnas seminarier

- Dagliga Almedalskommentarer

Kalendarium

Forum för det civila samhället - förhandsinformation och inbjudan

Hej,

Vi har kommit till mitten av denna märkligt varma sommar. Många har för tillfället tid för allt det där andra vi också vill och behöver göra. Almedalsveckan blev en bra avslutning på vårterminens arbete.

Fler av Famnas medlemsorganisationer höll egna seminarier och allt fler har fått intresse att vara på plats delar eller hela veckan.

Famnas deltog för sjätte gången och de tre morgonseminarierna om ledarskap, kvalitet/förbättringsarbete och idéburet företagande uppskattades av både de närvarande och Dagens Samhälle respektive Dagens Medicin.

För mig är det bästa med Almedalsveckan alla dessa intresserade människor som samlas för en stunds tankeutbyte kring någon angelägen fråga. Med vilja att lyssna, lära, reflektera och diskutera. Nu skall alla anteckningar följas upp. De många idéer som föddes under samtalen värderas och sorteras. Några kommer leda till fortsatta aktiviteter, andra får sitt värde genom att för en kort stund ha skänkt klarhet i en fråga. Referaten från seminarierna finner du på Famnas hemsida och en sammanfattning här nedan.

Och tack Café Amalia för er service och bemötande. Vi kommer igen nästa år.

Tack från kansliet för en händelserik vår.

Hälsningar

Lars Pettersson, generalsekreterare

Famnas medlemsmingel i Visby under Almedalsveckan på Café Amalia var välbesökt och av ljudnivån att döma mycket uppskattat och populärt. Säkert bidrog även den fantastiska buffén till prat och skratt och god stämning.

Referat från Famnas seminarier i Almedalen

Famna genomförde tre mycket välbesökta seminarier under årets Almedalsvecka. Seminarierna handlade om ledarskapsfrågor, kvalitetsfrågor och företagande med non profit som utgångspunkt.

En **sammanfattning** av seminarierna finns nedan.

Referaten i sin **helhet** hittar du på www.famna.org/referatalmedalen2010.html

Det behövs samling kring vårdens och omsorgens ledarutveckling

Behövs det en Vårdens Ledarskapsakademi? Famna har under året samlat 200 chefer inom idéburen vård och omsorg till en ledarskapsutbildning med fokus på affärsmässighet, avtalsfrågor, arbetsgivar- och personalfrågor. Kerstin Eriksson är näringspolitiskt ansvarig på Famna och hon ser ett stort behov av utbildning i de ”hårdare” frågorna – och det är inte minst en tillväxtfråga:

– Om vi inte har ledare som klarar av att driva verksamheten i nya förutsättningar med konkurrensutsättning finns det inte heller förutsättningar för tillväxt.

I seminariet deltog fr v Lisbeth Löpare Johansson, Vårdförbundet, Heidi Stensmyren, Läkarförbundet, Christin Johansson, Akademikerförbundet SSR, Lars-Erik Holm, GD, Socialstyrelsen och Kerstin Eriksson, Famna.

Kvalitet – inte för att kontrollera utan för att utvecklas och lära

Vad menar vi egentligen med kvalitet? Och vad är det vi mäter – och vad får det för effekter att vi mäter? Kvalitetsfrågorna är oerhört viktiga i utvecklingen av vård och social omsorg i Sverige.

Göran Henriks, utvecklingsdirektör vid Qulturum, landstinget Jönköpings län, pekade på två sätt att se på kvalitet:

– Kvalitet lika med följa upp och kontrollera, eller kvalitet i innebörden att skapa arbetsätt där man åstadkommer något bättre varje dag. Hur kan vi jobba för att bli bättre på att åstadkomma något bättre varje dag? Hur kan vi skapa en arbetsplats där det är möjligt, där medarbetaren kan få växa i sitt arbete? Får tillfällen att kritiskt granska och reflektera över vad man åstadkommer? Hur får man ett arbete där man arbetar med sitt arbete och inte vad andra tycker att man ska mäta?

I seminariet deltog fr.v. Tobias Nilsson, Socialdepartementet, Göran Henriks, Qulturum, Elisabet Wennlund, Stockholms Sjukhem, Marika Markovits, Stockholms Stadsmission och Mattias Lundberg, moderator.

”Vi har ett annat sätt att tänka och utgår från den enskilda människans behov”

Den offentligt drivna vården är normen. Men de idéburna vårdgivarna, som bara står för en procent av alla utförda vårdtjänster, kan bidra med så mycket – inte minst en förmåga att leverera kvalitet. En annan, utökad, kvalitet, som sätter den enskilda människan i centrum. Vid Famnas frukostseminarium i Visby under politikerveckan diskuterades behovet av ett mångsidigt företagande inom vård och social omsorg. Idéburna organisationer är en del av samhället, de är inte bara tjänsten som levereras.

– Jag tror så här: det vi håller på med inom vård och omsorg är inte dramatiskt väsensskilt från övriga. sa Martin Ärnlov, VD för Bräcke Diakoni. Vi är duktigare på att utgå från den enskilda människan och hennes behov. Den offentliga vården tänker ”måste jag göra det här?”, den privata tänker ”vilken marknadspotential har det här”

I seminariet deltog fr.v. Mikael Oskarsson, (KD), Martin Ärnlov, Bräcke Diakoni, Pam Fredman, Göteborgs Universitet, Lars Pettersson, Famna och Berit Högman, (S).

Dagliga Almedalskommentarer

Varje dag kommenterade Famnas generalsekreterare Lars Pettersson dagens och/eller gårdagens händelser i Visby inklusive politikertalen:

5 juli - Om särintresse och allmännytt

”Dags för en ny politikervecka i Almedalen. Famna är på plats för 6:e året. Denna gång med tre frukostseminarier i samtalets form. Vi tar upp tre viktiga ämnen; ledarskap, kvalitet och behovet av ett mångsidigt företagande inom vård och social omsorg. Därtill har vi ett mingel för medlemmar samt ett mingel tillsammans med Vårdförbundet och IOGT-NTO.

I år har vi ca 1400 seminarier att välja mellan samt otaliga andra sammankomster. För en ny organisation som Famna har det varit mycket värt att under sina första år på detta sätt kunna delta i den bredare debatten om vård och social omsorg, möta de andra på området och stegvis etablera oss bland andra som vill utveckla hälso- och sjukvård och sociala tjänster. Därtill har föreningar, folkrörelser och hela civilsamhället ökat sin närvaro i Almedalen under dessa år, så även i år.

Söndagen var Moderaternas. I strålände kvällssol talade Fredrik Reinfeldt om särintressen och allmänintresse, med moderaterna och alliansen som representanter för just allmänintresset, balanserade, måttfulla och långsiktiga – till skillnad från övriga partier. Det är lätt att instämma i behovet av att en regering skall företräda hela folket och hela samhället, men jag överlåter åt andra att kommentera hur partierna placerar sig i frågan om särintresse och allmännytt.

För organisationer i övrigt finns väl de som är uttryck för allt från det snödaste särintresse till den mest breda och allmännyttiga hållning. Rätten och möjligheten att artikulera sina intressen eller sina idéer är en av grunderna för demokratin och en förutsättning för ett väl fungerande samhälle. Allt oftare kallar vi organisationerna, föreningarna och nätverken för civilsamhällets organisationer. Kanske återkommer statsministern till frågan om civilsamhällets betydelse i ett annat tal.

Reinfeldt var inte specifik i frågor om vård och social omsorg eller om civilsamhällets betydelse för välfärden men pekade på vikten av en god ekonomi för åtaganden på välfärdsområdet. Inför valet dominerar jobben och arbetslösheten debatten. Bland seminarierna lär (även i år) vård och social omsorg var det största temat.

Om någon timme börjar Famnas första morgonseminarium. Vilket ledarskap behöver vård och social omsorg och var lär man sig det?”

6 juli - Almedalen - en verklig folkbildningsfest

Almedalsveckans tredje dag. Igår samlade Famna ca 60 personer till ett frukostseminarium om ledarskap. Vilket ledarskap behövs för att möta de förändringar vi står inför oavsett vi talar om ökade och mer komplexa behov, e-hälsa, öppna jämförelser, stärkta patienträttigheter mm. Hur blir man chef och

var lär man sig att leda. Samtalet pekade på behovet att inleda ett gemensamt arbete kring idén om ett samlat ledarskapsprogram. Man talade om behovet av ett värdeburet ledarskap, vikten av att utgå från våra egna erfarenheter, viss varsamhet med att låna in modeller från andra samhällssektorer, avsaknaden av tydlighet i vårdens uppdrag, om att skapa sammanhang och begriplighet. Jag konstaterar just nu bara den gemensamma insikten om behovet av att lyfta ledarskapsfrågorna till en central plats i utvecklingen av hälso- och sjukvård och socialtjänst.

När Almedalsveckan är som bäst samlar den intresserade personer en timme eller två kring något angeläget ämne. Till debatt, samtal, utfrågning eller till presentation av något nytt. Människor i dialog, ofta över gränser och med betydande öppenhet. En verklig folkbildningsfest och en manifestation av ett engagerat medborgarskap.

På kvällen talade Lars Ohly, vänsterpartiet eller med hans egna ord, Valfärdspartiet. Han var tydlig i sitt budskap om rätten till en bostad, rätten till heltid, tandvård som en del av övrig hälso- och sjukvård samt med en stark markering av att hälso- och sjukvård och socialtjänst skall drivas av kommuner och landsting, utan privatisering och utförsäljningar.

Som förespråkare av ett vitalt civilsamhälle saknar jag helt referenser till Överenskommelsens bestämda inriktning mot en utveckling och tillväxt för idéburna organisationer inom vård och social omsorg och ser jag fram emot ett senarelagt möte med Lars Ohly till efter valet, oavsett dess utgång.

7 juli - Varför talar ingen politiker om civilsamhället?

Nu är det som mest av seminarier, möten, debatter och evenemang.

Famnas morgonseminarium samlade 60 personer kring frågor om kvalitetsarbete, förbättringsarbete.

Nationell certifiering, ständig förbättring, värdegrundens betydelse för kvalitet och mycket annat under en morgontimme. Vilket intresse för utveckling !

Borgkommissionens förslag till finansiering av den framtida välfärden presenterades i klostermiljö och har under våren arbetat fram ett förslag till de politiska partierna om en bred parlamentariskt sammansatt utredning med uppgift att beskriva problemet med välfärdens framtida finansiering, bedöma vilka åtgärder som krävs för att lösa det samt lämna förslag till fortsatta hanteringen.

Som utgångspunkt har man haft det växande finansieringsgapet mellan medborgarnas efterfrågan / behov av välfärdstjänster och finansieringen av de kostnader som uppstår. Man menar att medborgarna har rätt att veta vilken offentligt finansierad vård och omsorg de har rätt att räkna med. Växande finansieringsgap riskerar ett växande förtroende gap.

Jan Björklund markerade i sitt tal Folkpartiets intresse för äldreomsorgen men ägnade huvuddelen av sitt tal åt

skolan och dess betydelse för den framtida välfärden. Jag saknade någon kommentar kring civilsamhällets betydelse för samhällets utveckling, inte minst på välfärdsområdet. Det hade varit naturligt att Jan Björklund vars parti inom regeringen också ansvarar för politiken för civilsamhällets utveckling hade tagit upp den frågan mot bakgrund av överenskommelsen på det sociala området och civilsamhällespropositionen. Jag får väl förutsätta att han återkommer senare under valrörelsen.

8 juli - Ett steg mot ökad synlighet

Ännu en morgon med strålande sol.

Igår var det Centerpartiets dag. Som näringslivsminister talade Maud Olofsson om företagande och arbetstillfällen. Halverad moms för restauranger och frisörer var hennes konkreta löfte och menar att detta kan skapa 2 0 000 nya arbetstillfällen.

Jag hade gärna hört henne säga något om kooperativt företagande, om sociala företag som vägen framåt för många som vill tillbaka till arbetet.

Den frågan diskuterades vid ett välarrangerat möte hos Arbetsgivarorganisationen KFO där man också kunde visa på ett brett politiskt stöd för kooperativt företagande.

Famna höll sitt tredje välbesökta frukostseminarium, denna gång om företagande på idéburen grund, särskilt inom vård och social omsorg. Man kan kort konstatera att det finns ett växande intresse och förståelse för en företagande med god konkurrenskraft, bra kvalitet, tydlig värdegrund och vars vinster återinvesteras i verksamheternas utveckling. Hur förstärker vi och utvecklar vi detta.

Pam Fredman, rektor för Göteborgs universitet, Mikael Oscarsson (KD) och Berit Högman (S) redovisade utbildningarnas intresse för ett närmare samarbete med våra verksamheter respektive politikens växande förståelse för att det varje dag, året runt produceras välfärdstjänster av idéburna organisationer. Seminariet gav mig känslan av att ha tagit ännu ett steg mot ökad synlighet och politisk förståelse för den samhällsroll vi har.

Idag bjuder stiftelsen Credo till seminarium om familjehemsvård och ikväll har Famna, Vårdförbundet och IOGT-NTO ett gemensamt mingel.

Kvällens talare är Mona Sahlin

9 juli - Konsulentstödd familjehemsvård - en väl fungerande vårdform

Jag fortsätter imponeras av mängden och kvaliteten på de många seminarierna. Den ideella sektorns närvaro är påtaglig. Av de senaste årens arbete med att slutföra folkrörelseutredningen och överenskommelsen på det sociala området märks dock inget i de partiledartal som hållits. Civilsamhällets roll och betydelse för att lösa väsentliga samhällsfrågor har ännu inte funnit plats i partiernas framträdanden. Så hade exempelvis Mona Sahlin i sitt av många uppskattade tal kunnat referera till det välfärdsprogram de rödgröna presenterat under veckan med dess skrivningar om ideella och idéburna

organisationer inom vård och social omsorg. Det finns å andra sidan många tillfällen under valrörelsen att återkomma till frågan om villkoren för att som idéburen organisation kunna bidra till att möta människors behov av hälso- och sjukvård och social omsorg.

Stiftelsen Credos seminarier igår om konsulentstödd familjehemsvård visade på hur en välfungerande vårdform med familjemiljöns som bas måste värnas och ges utrymme att verka på sina villkor, för de betalande myndigheterna, likväl som för de som placerats i vårdfamiljerna. Även på detta område måste de idéburna organisationerna komma samman för synliggöra sina verksamheter och visa på det alternativ man representerar; verksamheter med god kvalitet, konkurrenskraft, tydlig idé- och värdegrund och med strävan efter vinst att återinvestera i verksamheterna utveckling.

Detta är en modell som bör intressera ansvariga politiker och tjänstemän inom kommuner och landsting vad gäller familjehemsvård liksom övriga verksamheter inom vård och social omsorg.

Vårdalstiftelsen hade inbjudit professor Bodil Jönsson att tala på temat 10 tankar om att bli gammal. Strålände, begåvat och utmanande. Besök gärna Vårdalstiftelsens hemsida för att ta del av hennes tankar

Göran Hägglunds tur att tala. Betoning på välfärdsfrågor och politikens gränser.

Under veckan har Kd publicerat rapporten Var går den politiska gränsen i Almedalen i vilken man också tar upp det civila samhällets betydelse. Under Almedalsveckan är det de rödgröna (Vård i världsklass) och kristdemokraterna (Var går gränsen i politiken och almedalstalet) som tagit upp idéburna organisationer och civilsamhällets roll inom välfärden.

Det finns med detta en god grund för att ta upp den frågan under de kommande veckornas valrörelse.

10 juli - Inget idéburet lyftes fram

Miljöpartiet med Maria Wetterstrand och Peter Eriksson avslutade Almedalsveckans partiledartal. Stark betoning på miljö och byggandet av ett grönare Sverige. Peter Eriksson talade för politikens nödvändighet och som de många människornas chans. Miljöpartiet skriver i sitt hälso- och sjukvårdsprogram att idéburna organisationer, kooperativ och små företag måste ges goda möjligheter att verka. Av detta fanns inget i lördagens tal.

Men utifrån vad partierna redovisat fram till idag gällande sin syn på förutsättningar för idéburna verksamheter inom hälso- och sjukvård dvs att ge drifts- och ägarformer en betydelse i diskussionen om vad som skapar värden, god kvalitet, tillgänglighet och ekonomisk samhällsnytta finns det ett brett politiskt intresse för det idéburna alternativet. Det skall vi ta fasta på inför både den fortsatta valdebatten och utformningen av den fortsatta politiken.

Kalendarium

- ◆ **30 AUGUSTI** Famnas styrelse sammanträder
- ◆ **9 SEPTEMBER** Famna och Arbetsgivarföreningen KFO inbjuder till seminarium om idéburen vård och social omsorg.
- ◆ **23 SEPTEMBER** Vernissage av omgång 2 av Famnas Värdeforum kl 13-16. i Göteborg.
- ◆ **12 OKTOBER** Famnas informationsnätverk träffas i Stockholm
- ◆ **18 OKTOBER** Famnas styrelse sammanträder
- ◆ **28 OKTOBER** FAMNAS HÖSTSEMINARIUM för medlemmarna - **BOKA IN REDAN NU!**

Forum för det civila samhället – Dialogen och inflytandet

En konferens om dialogen som ett verktyg för inflytande – lokalt, nationellt och i EU.

Folkbildningsrådet arrangerar på regeringens uppdrag en konferens den 14 december– Forum för det civila samhället. Konferensen genomförs på Norra Latin, Stockholm. Samtidigt kommer lokala arrangemang att genomföras. Konferensen kommer att belysa villkor och utveckling av det civila samhället.

Inbjudan och program kommer att skickas ut i början av oktober. Men boka gärna in datumet - den 14 oktober 2010 på Norra Latin, Stockholm - redan nu!

Om ni har frågor eller förslag på programinnehåll och föreläsare, vänd er gärna till projektledare Lars Lindberg på Folkbildningsrådet, lars.lindberg@folkbildning.se, tel: 070-3261115.

Läs mer på www.folkbildning.se/dialogen/

Känner du fler som vill ha nyhetsbrevet?

Skicka e-postadressen till anita.olsson@famna.org

Redaktör för Nyhetsbrevet: Anita Olsson